

משיח בפרשה

מחזור שלישי

פרשת אמור

אידועי הפרשה

הפרשה מתארת את ציווי ה' על הכהנים, כמשרתים בקודש, להקפיד הקפדה חמורה יותר על דיני טהרה, ויותר מכולם חייב בכך הכהן הגדול. אחר כך מזכירה הפרשה את המועדים הקדושים לישראל, ואת המצוות ששייכות לכל חג: שבת, פסח, הנפת העומר וספירת העומר, ראש השנה ויום הכיפורים, ולבסוף חג הסוכות. בסוף הפרשה מסופר על שני אנשים שבמהלך מריבה ביניהם הזכיר אחד מהם את שם ה', וקילל. הוא הובא לפני משה לדין, ועל פי הוראת ה' הוציאו את האיש המקלל מחוץ למחנה, ורגמו אותו באבנים. גם נר התמיד ולחם הפנים, המונחים במקדש לפני ה' דרך קבע, נזכרים בפרשה.

הכהן הגדול בא לגאול את הכהנים!

אחד מייעודי הגאולה הוא "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", גם אם זה כרוך בכך שהקדוש ברוך הוא "ייתמא" כביכול בכדי לגאול אותנו - הוא מבטיח לעשות זאת! וכיצד יהיה 'מותר' לו להיטמא? על כך ועוד בשיעור שלפנינו.

מקורות עיקריים: לקו"ש חלק ז שיחת אמור ב; ד"מ לפרשת אמור תנש"א וסה"מ תרכ"ז מאמר ד"ה "ולאחותו".

1. הקדמה למרצה:

הרבי לימד פעמים רבות שגם משמה של פרשת השבוע ניתן ללמוד הוראה לחיי היום יום – שהרי התורה היא "תורת חיים" וכל פרט בתורה מהווה הוראה לחיים – ושמה של פרשת השבוע הינו חלק בלתי נפרד מהלימוד וההוראות בתורה!

פרשתנו נקראת בשם "אמור", וממנה אנו לומדים מהו כוחו של הדיבור. התורה מצווה ואומרת לנו "אמור!" – יש לשים לב למה שאומרים ולומר רק את מה שצריך לומר...

כלל ידוע הוא ש"דיבורים מגשימות את עצמם". כשמדברים דיבורים טובים ומועילים, בין אם זה דיבור שנוגע למעשה בפועל, ובין אם אלו סתם דיבורים בעלמא – יש למילים כח לפעול. לדוגמה: כשמדברים על אדם כלשהו דברים טובים – מצבו יכול להשתפר מעצם הדיבור!

החסידות מסבירה שלדיבור יש השפעה ממשית בחלק הרוחני של הנפש. מסופר שפעם שמע הבעל שם טוב אדם שמקלל את רעהו באומרו: "אקרע אותך כדג". הבעל שם טוב הראה אז בחזיון רוחני לתלמידיו שהמילים הללו פעלו את פעולתן וכיצד אותו אדם אכן 'נקרע' ברוחניות...

כיוון שכשם שמעשים פועלים בגשמיות, כך דיבורים פועלים ברוחניות!

אם כן, עלינו להרגיל את עצמנו לדבר על דברים טובים ומשמחים. עם בני המשפחה ועם ידידים, ואפילו עם אנשים שאנחנו לא מכירים – לדבר, לאחל ולברך במילים נעימות וטובות. זוהי ההוראה הראשונית מפרשתנו: למילים כח עצום, הן חודרות עד לעמקי הנפש והן יכולות להשפיע ולעורר לפעולה.

בדורנו, גילה הרבי, שאנו נמצאים בדור האחרון של הגלות והראשון לגאולה. זו לא הייתה רק תפילה ומשאלת לב, אלא הודעה והכרזה ברורה: הנה הנה משיח בא! הרבי חזר ושוב על כך שהמשיח כבר נמצא ומוכן לגאול אותנו, ואנחנו צריכים רק לפתוח את הדלת ולקבל את פניו... או אז יתקיים מה שכתוב "ואתם תלוקטו לאחד אחד כל בני ישראל".

אחת הדרכים לכך, כפי שלמדנו בשבועות האחרונים, היא פשוט לדבר על המשיח ועל הגאולה, כשאנו מדברים על ביאת המשיח ולומדים על הגאולה, אנחנו ממהרים ומזרזים את התגלותה המהירה והמיידית!

בידיעה זו נלמד בשיעור זה על הייעוד "ואתם תלוקטו" – גאולת עם ישראל על ידי הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו. כל זאת מתוך מבט מיוחד והסתכלות גאולתית לאור פרשת השבוע – "אמור!"

2. החידוש הגדול של הנשר הגדול

א. פרשה לכהנים בלבד?

פרשת השבוע נקראת פרשת אמור, על שם הפסוק הראשון שמופיע בפרשתנו:

מקור 1 | ויקרא פרק כא פסוק א

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמְיוֹ:

בתחילת הפרשה מדובר על כך שלכהן אסור להיטמא בטומאת מת. נאסר עליו המגע במת והשהייה בקרבתו ותחת קורת הגג שבו נמצא המת. בהמשך התורה מצווה על הכהנים להיבדק ולראות שאין בהם מום, כי יתכן שכהן שיש לו מום לא יכול לעבוד בבית המקדש. התורה גם מצווה בפרשתנו על הכהן הגדול להיזהר ולהישמר בקדושה, עוד יותר מהכהנים האחרים.

בדיני הטהרה הראשונים שבהם נפתחת הפרשה יש חילוק בין כהן רגיל לכהן הגדול: בעוד שלשאר הכהנים (שנקראים בלשון חז"ל "כהנים הדייטים") מותר להתקרב ולעמוד בסמיכות לקרובי משפחה שמתו, למרות שהם נטמאים בכך, הרי שלכהן הגדול אסור להיטמא אפילו לקרובי משפחה ממדרגה ראשונה.

לכהן הדייט מותר להיטמא רק לשבעה קרובים – לאביו, לאמו, לאחיו, לאחותו, לבנו, לבתו ולאשתו. אולם, קדושתו של הכהן הגדול גדולה יותר, ולכן אסור לו להיטמא אפילו לקרובים האלה.

ואלו הם חלק מהדינים שהתורה מצווה על הכהנים בפרשתנו...

בדיחה: אדם אחד הגיע לרב וביקש ממנו לעלות לדוכן ולברך את "ברכת כהנים" יחד עם שאר הכהנים. הרב הסביר לו שזה לא אפשרי כי רק הכהנים יכולים לברך ברכת כהנים. אבל היהודי התעקש על כך והצהיר שהוא מוכן לשלם על כך סכום גדול! הרב המשיך ואמר שזה לא שייך, ואותו אחד חשב שאם הוא יעלה את המחיר, הרב יסכים, אז הוא הכפיל את הסכום... הרב שוב סירב, והיהודי משלש את המחיר הראשון... כשראה הרב את התעקשותו לקנות את הכהונה שאל אותו: למה כל כך חשוב לך להיות כהן, עד כדי שאתה מוכן לשלם סכום כל כך גדול?

ענה אתו אדם לרב: סבא שלי היה כהן וגם אבא שלי היה כהן, ובילדותי התגאיתי תמיד שאבא שלי כהן, כעת גם אני בעצמי רוצה להיות כהן... הרב חיך והסביר לו שהוא כהן מלידה ואין לו שום צורך לקנות את הכהונה.

אלא שאחרי התיאור הקצר הזה על הנושא שבו נפתחת הפרשה, מתגלה בעצם שפרשת השבוע מתייחסת בחלקה הגדול אך ורק לשבט הכהנים, שהם בני שבט לוי... וכשמבינים זאת ומסתכלים על הדברים בצורה כוללת, עולה מיד השאלה: הרי רובנו לא כהנים, ולכאורה גם אין לנו את האפשרות להיות כהנים (כי כדי להיות כהן צריך להיוולד כזה) – אז מהי השייכות שלנו לפרשה הזו? מה אנחנו יכולים ללמוד מפרשת אמור ומהדינים ששייכים לכאורה רק לכהנים?

במילים אחרות: אנחנו מבינים שהכהנים הם בני משפחה אחת, ומי שלא זכה להיוולד למשפחה זו אינו כהן. ורק הכהנים בלבד מצווים, לכאורה, להיות קדושים וטהורים. רק עליהם ציוותה התורה את דיני קדושה שבפרשתנו, ואם כן כיצד הציוויים שנאמרו לשבט הכהנים קשורים אלינו?

ב. כל יהודי הוא כהן!

הרמב"ם בספרו ההלכתי 'משנה תורה' מאריך מאוד בעניין הזה, ופוסק הלכה מעניינת ביותר, שהיא התשובה הטובה ביותר לשאלתנו.

לפני שנקרא חלק מדבריו, נקדים ונאמר שהרמב"ם מייחד בעיקר את העובדה שהכהנים היו מנותקים מענייני העולם, לא היה להם חלק ונחלה בארץ כמו לשאר העם, הם לא עבדו בשדות ובעצם הם היו מנותקים ממש מכל עול שהוא (פרנסתם הייתה בעיקר מהיכול של בני ישראל ומהתרומות שהביאו היהודים לבית המקדש, וכן גם מהקרבתם הם היו מקבלים חלק לאכילה?).

ובהתאם לכך פוסק הרמב"ם הלכה מיוחדת במינה:

כל יהודי יכול להיות כהן! כן! למרות שאיננו נמנים על המשפחה הביולוגית של הכהנים, אנחנו יכולים להיחשב ככהנים – על ידי התמסרות אמיתית לה' והתעסקות מוגברת בעבודת ה', התקשרות והתחברות עם הבורא:

מקור 2 | משנה תורה לרמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק יג הלכה יג

ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו לדעה את ה' והלך ישר כמו שעשהו האלוקים ופרק מעל צווארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים.

הרמב"ם – רבי
משה בן מימון
מגדולי הפוסקים
בכל הדורות,
איש אשכולות,
מדען, רופא, חוקר
ומנהיג. אחד
האישים החשובים
ביותר ביהדות:
עליו נאמר
"ממשה עד משה
לא קם כמשה".

(1) אפשר לשאול את המשתתפים בשיעור מי מביניהם הוא כהן? סביר להניח שאחוז הכהנים שמתתפים בשיעור הוא לא גבוה ויתכן אפילו שאין כהנים בכלל – ואז השאלה הופכת להיות ריאלי ופשוטה: מה אנחנו שאיננו כהנים לומדים מהפרשה הזו שדנה בדיני הכהנים וצריכה לכאורה להעסיק רק אותם?...

(2) בהתאם לקהל המשתתפים בשיעור יש להדגיש שאין הכוונה שהם 'חיו על חשבון הציבור' והתבטלו כל היום... להיפך: הם היו את החלק הרוחני של העם והיו פנויים לחיות ולשמש כשליחי העם בהתעסקות רוחנית – שהרי יהודי שעובד קשה ועסוק ברדיפה אחר הפרנסה שלו אינו פנוי במידה מספקת לעבודת ה', והכהנים השלימו עבורו את החיסרון.

דברים אלו של הרמב"ם מעניקים לנו קצה חוט בהסבר התשובה לשאלה ששאלנו: פרשת השבוע נאמרה אמנם לכהנים שנולדו למשפחת בני לוי, אבל היא פונה גם אלינו! היא מדברת גם עלינו ומזכירה לנו שיש לנו אפשרות מיוחדת: להתנתק מענייני העולם הזה ולהיות שונים ומיוחדים, על ידי התקשרות והתחברות עם הקדוש ברוך הוא – ממש כמו הכהנים בימים ההם... במילים אחרות: הזכות להיטהר ולהיות אדם רוחני ככהן, אינה שמורה לכהנים בלבד! מדובר כאן על חידוש נפלא שהרמב"ם מלמד אותנו, שכהן הוא לא רק בן ביולוגי של כהן שנולד למשפחת כהנים עד לאהרון הכהן. אלא – כהן הוא גם מצב רוחני שבו היהודי מגיע להתחברות והתקשרות עם ה' ומנתק את עצמו מענייני העולם, כפי שמתאר זאת הרמב"ם בלשונו הנפלאה³. כעת אפשר להודות שבתחילת השיעור חשבנו שאולי לכאורה הפרשה לא נוגעת אלינו... אבל בסופו של דבר גילינו, לאור אחת ההלכות המרתקות ביותר ברמב"ם, שבעצם כולנו כהנים. או לפחות, כולנו יכולים להיות כהנים אם רק נרצה...

ג. מה שהוא מצווה הוא עושה!

חז"ל מספרים לנו שהקדוש ברוך הוא בעצמו מקיים את כל מה שהוא מצווה עלינו לעשות. ואלו דברי המדרש הידועים:

מקור 3 | שמות רבה פרשה ל פסקה ט

מגיד דבריו ליעקב . . מדת בשר ודם מורה לאחרים לעשות והוא אינו עושה כלום, הקדוש ברוך הוא אינו כן, אלא מה שהוא עושה, הוא אומר לישראל לעשות ולשמור.

שמות רבה –
מדרש אגדה לספר שמות, מאוחר כחמש מאות שנה מבראשית רבה. יש בו 52 פרשיות, והוא כנראה מלוקט ממדרשים שונים, כי אין בו סדר מאורגן.

כל מה שהקדוש ברוך הוא מצווה את עם ישראל, גם הוא עצמו מקיים! מה הפירוש? הרי ברור לנו שהקדוש ברוך הוא אינו מקיים את המצוות, כשם שאנו מקיימים אותן?... ההסבר הוא שמצידו של הקדוש ברוך הוא, כמוכן, אין לו שייכות לקיום המצוות וגם לא בפן הרוחני שלהן, אלא שכדי להתחבר איתנו הקדוש ברוך הוא בחר 'להתלבש' ולקיים כביכול את המצוות בצורת ההשפעה שלו ובוה הוא נותן לנו את הכח לקיים אותן כפשוטו.

אם כן, הרי לכאורה גם הקדוש ברוך הוא מקיים בעצמו את דיני הטהרה שמצווים על הכהנים (ועל כל יהודי בעבודתו הרוחנית) בפרשתנו.

יותר מזה: בגמרא מובא סיפור שממנו מובן שהקדוש ברוך הוא נקרא גם הוא 'כהן': הגמרא מספרת על כך שכופר אחד שאל את רבי אבהו: הואיל וה' נחשב לכהן – במה הוא טבל לאחר ש"נטמא" כדי לקבור את משה רבנו. ורבי אבהו השיב לו שה' טבל באש.

3) אם נרצה נוכל לראות רמז לדברים הללו גם בתוך הפרשה עצמה: הפרשה הרי נפתחת בציווי האלוקי למשה רבנו, להורות לכהנים להישמר מפני טומאה. אבל הציווי מנוסח בכפל לשון: "אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם", ורש"י מיד נזעק לפרש מדוע התורה אומרת פעמיים – "אמור אל הכהנים" ו"אמרת אליהם": "אמור, ואמרת – להזהיר גדולים על הקטנים".

האמירה הכפולה – אומר רש"י – באה ללמד שמעבר למחויבות של הכהנים לשמור על עצמם מפני הטומאה, עליהם לדאוג שגם הילדים שלהם יישמרו טהורים! האיסור אינו רק לכהנים עצמם – שישמרו על עצמם מן הטומאה, אלא גם שעליהם להזהיר ולחנך את בניהם שלא יטמאו.

ובהמשך הפרשה מסופר שמשה העביר את הדברים "אל אהרון ואל בניו ואל כל בני ישראל". כשהכוונה כאן היא שגם בני ישראל אחראים להשיג על כך שהכהנים ישמרו כהלכה את דיני הטהרה – בעיקר על ידי בית הדין שמתפקידו לדאוג לכך.

אבל לכאורה, כבר כאן ישנו רמז לכך שכמו שהכהנים שעובדים את ה' בטהרה ובקדושה מצווים לשמור על טהרתם ולדאוג לכך שגם ילדיהם יהיו טהורים, כך כל יהודי ויהודי: בכל יהודי ישנה נקודה פנימית בנפש שתמיד דבקה בקדוש ברוך הוא ורוצה למלא את רצונו, ומשה רבנו החליט מיוזמתו לצוות את כל בני ישראל על דיני הטהרה הללו, כאשר בזה מרומו שכל יהודי הוא גם כן כהן, במובן מסוים, וצריך רק לעורר את זה אצלנו כדי שנזכיר לעצמנו ולילדינו שגם אנחנו כהנים ועלינו להישמר מטומאה ולעבוד את ה' בטהרה ובקדושה.

4) אמנם ברור שהקדוש ברוך הוא נעלה מכל דרגה והשגה שכלית אנושית – כך שכאשר התורה מכנה את הקדוש ברוך הוא בשם מסוים הכוונה היא רק לחלק ולדרגה מסוימת באלוקות ובעולמות העליונים המכונה בשם זה.

מקור 4 | תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לט עמוד א:

אמר ליה ההוא מינא [מין, כופר בתורה] לרבי אבהו: אלקיכם כהן הוא, דכתיב "ויקחו לי תרומה", כי קבריה למשה [כשהוא קבר את משה (ונטמא)] – במאי טביל [במה הוא טבל (בכדי להטהר)]? וכי תימא במיא [ואם תגיד במים] והכתיב [והרי כתוב] "מי מדד בשעלו מים" [שאלוקים מודד את כל המים שבעולם בכף ידו]. – אמר ליה [לו]: בנורא טביל [באש הוא טבל], דכתיב "כי הנה ה' באש יבוא" – ומי סלקא טבילותא בנורא [ומי אמר שאפשר לטבול באש]? – אמר ליה: אדרבה, עיקר טבילותא בנורא הוא [עיקר הטבילה היא באש], דכתיב "וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים".

בדברי חז"ל מכונה הקדוש ברוך הוא פעמים רבות בשם כהן, זאת בהסתמך על הפסוק "ויקחו לי תרומה" עליו אומרים חז"ל שהקדוש ברוך מתכוון אליו עצמו, שהרי גם הוא נחשב כהן. כך שברור שהוא מקיים את דיני הטהרה שנמסרו לכהנים, שהרי גם הוא בכבודו ובעצמו מכונה בתואר כהן.

3. גאולה עם כל הפרטים

א. עלייה בדרגות

אלא, שכעת אנו נקרא קטע מספר הזוהר הקדוש וממנו נלמד כי בשעת הגאולה של עם ישראל מהגלות, הקדוש ברוך הוא יביא את עצמו לידי "טומאה" בכדי להוציא בעצמו את בני ישראל מהגלות:

מקור 4 | זוהר פרשת אמור דף פט עמוד א

...זמין קודשא בריה הוא ללבשא לבושי נוקמא על אדום, דאחריבו ביתיה, ואוקידו היכליה, וגלו לכנסת ישראל ביני עממיא. . . ובגין כך, קודשא בריה הוא ילבש לבושי נוקמא עליהו, לסאבא לון בסגיאן דקטוליא, דכתיב "וכל מלבושי אגאלתי". [תרגום חופשי: עתיד הקדוש ברוך הוא להתלבש בלבושי נקם על אדום, על שהחריבו ביתו, ושרפו היכלו, והגלו לכנסת ישראל בין העמים. . . ומשום זה, הקדוש ברוך הוא ילבש עליהם לבושי נקם, לטמא אותם ברוב ההרוגים. כמו שכתוב "וכל מלבושי אגאלתי"].

ספר הזוהר – הספר המרכזי של תורת הקבלה. מקובל לייחס את הספר לרבי שמעון בר יוחאי, הספר מכיל מדרשים, רובם בארמית, על התורה המחולקים לפי פרשות השבוע.

הזוהר הקדוש מספר לנו שבתהליך הגאולה, הקדוש ברוך הוא יגאל בעצמו כל יהודי ויהודי מהגלות. וכדי לעשות זאת הוא "ילכלך" את "בגדיו" ו"יטמא" את עצמו כדי לגאול אותנו מהגלות. בעצם, אלו דברים שמופיעים כבר בנבואת ישעיהו על הגאולה העתידה וכך מתפרש הפסוק "וכל מלבושי אגאלתי" בנבואת ישעיהו = וכל מלבושי לכלכתי וטימאתי!

ונשאלת השאלה: עם כל הכבוד והחשיבות לגאולה של עם ישראל, הרי אמרנו שהקדוש ברוך הוא מקיים את המצוות, ונחשב ככהן, אם איך מותר לו להיטמא כדי לגאול אותנו?

התשובה לשאלתנו על "היטמאותו" של ה' כביכול בתהליך הגאולה, נמצאת בדברי הזוהר עצמו. בהמשך הדברים מבאר הזוהר את העובדה שבגאולה העתידה הקדוש ברוך הוא "יטמא" כדי לגאול כל יהודי מהגלות, מכיוון שכנסת ישראל תמיד שמרה אמונים לקדוש ברוך הוא, ולכן היא נחשבת כ"אחותו" של הקדוש ברוך הוא – "אשר לא הייתה לאיש"!

מכח זה מותר לקדוש ברוך הוא, כביכול, להיטמא עבורנו. כי לכהן מותר להיטמא עבור "אחותו הבתולה אשר לא הייתה לאיש". זאת אומרת: אמנם הקדוש ברוך הוא נקרא כהן, והוא אכן מקיים את דיני הטהרה כפי שהוא בעצמו ציווה, אבל מכיוון שעם ישראל נחשב ל"אחותו" של הקדוש ברוך הוא – ומותר לכהן להיטמא עבור אחותו – הרי שעל מנת לגאול אותנו מותר לו "להיטמא"!!

[אגב, גם בעלי התוספות מעירים על הסיפור עם רבי אבהו והכופר שהבאנו, שהשאלה הייתה כיצד ה' "נטהר" ולא על עצם ה"היטמאות" לצורך קבורת משה, מכיוון ש"ישראל נקראו בנים למקום", ומותר לכהן להיטמא לבנו.]

מושגים בגאולה | ואתם תלוקטו: קיבוץ גלויות הוא אחד מיעודי הגאולה, שתוכנו הוא שבזמן הגאולה היהודים מכל רחבי העולם יתקבצו ויבואו לארץ ישראל. בקיבוץ זה לא יישאר אף יהודי אחד בגלות, גם הנידח ביותר – בשונה משאר הגאולות (כמו גאולת מצרים) שלא נגאלו כולם. קיבוץ הגלויות ייעשה על ידי ה' בעצמו.

חז"ל אומרים שגדול יום קיבוץ גלויות כיום שנבראו בו שמים וארץ, מכיוון שרק אז הבריאה משיגה את תכליתה. דבר זה מתבטא גם בכך שהשכינה תחזור לשכון רק בסיום תהליך קיבוץ גלויות. חז"ל למדים זאת מהפסוק "ושב ה' אלוקיך את שבותך" – שהקב"ה שב יחד עמהם מבין הגלויות.

מסיבה זו (שתהליך זה ייעשה על ידי הקב"ה) הקיבוץ יהיה מושלם ולא יישאר אף יהודי בגלות. חז"ל למדים זאת מהפסוק "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל". רש"י על הפסוק מסביר ש"גדול יום קיבוץ גלויות ובקושי כאילו הוא עצמו צריך להיות אוחז בידיו ממש איש איש ממקומו".

ב. הכהן הגדול אינו יכול להיטמא

ההסבר הזה מופיע בכמה מקומות, אבל באמת עדיין צריך להבין טוב יותר כיצד הקדוש ברוך הוא "יטמא" עבורנו כי הרי הזוהר בעצמו לומד, שבנוסף לכך שהקדוש ברוך הוא מכונה 'כהן', הוא נחשב גם ל'כהן גדול' – ולכהן הגדול אסור להיטמא אפילו לאחותו!?

ואם כן, חוזרת השאלה איך מותר להקדוש ברוך הוא הנחשב ככהן גדול "להיטמא", בשביל לגאול את עם ישראל?

כדי להבין זאת נרחיב קצת בהסברת הרעיון שה' מקיים את מה שהוא מצווה אותנו. האם יש למעלה בשמיים תפילין, ציצית, סוכה ולולב?! האם בהם הוא מקיים את המצוות? ברור שלא.

אלא ההסבר הוא כזה: אצל הקדוש ברוך הוא אין באמת מציאות של תפילין, ציצית וסוכה ועוד, כפי שהם קיימים אצלנו. אבל, הם כן קיימים גם למעלה בצורתם הרוחנית! יותר מזה: המצוות קיימות בעולם הזה ומלוכשות בדברים גשמיים, רק משום שהן קיימות למעלה בצורתן הרוחנית והנעלית.

זאת אומרת שברור שגם בעולמות העליונים יש תפילין וציצית וסוכה ולולב, רק שאלו לא תפילין גשמיות וסוכה גשמית... אלא עניינים רוחניים שמייצגים את התוכן הרוחני של המצוות הללו.

ויחד עם זאת, למרות הדמיון בין הדברים כפי שהם למטה לבין הדברים כפי שהם למעלה – אם דבר מסוים בעולם הזה מוגבל מבחינות מסוימות, בגלל היותו בעולם גשמי מוגבל, זה לא אומר שגם למעלה הוא מוגבל באותה צורה. כי הקדוש ברוך הוא הינו "בלתי מוגבל" ו"נושא הפכים"...

עכשיו נוכל להבין למה אי אפשר לשאול "איך ה' שנחשב כ'כהן גדול' נטמא כדי לגאול את בני ישראל": כי האיסור על הכהן גדול להיטמא למת תופס רק בעולם הזה, שבו הכהן הגדול הינו אדם בשר ודם, ובגשמיות תתכן שתהיה בו איזה טומאה. רק בעולם הזה, שבו קיימות מגבלות הגוף הגשמי, עלול לקרות שגם הוא ייטמא ולכן עליו להישמר.

אבל דרגת הכהן הגדול במהותה האמיתית, שרומזת לה' בכבודו ובעצמו (כמו שכתוב בזוהר "ואם הכהן המשיח דא קודשא בריך הוא") עומדת מעל כל גדר הטומאה ולא יכולה להיטמא כלל וכלל.

ובצורה מדויקת אפשר לומר כך: השאלה "איך ה' ייטמא" קיימת לגבי דרגת 'כהן הדיוט', כי בדרגה הזו שייך שתהיה טומאה לא רק מצד הגוף הגשמי אלא גם מצד הדרגה עצמה. ולכן צריך את התירוץ לפיו עם

ישראל נחשב "לאחותו" של ה' ומותר לו להיטמא עבורם. אבל על דרגת הכהן הגדול אין שום שאלה, כי טומאה יכולה להגיע לדרגה זו רק בעולם הגשמי המוגבל שלנו, אבל הקדוש ברוך הוא שאינו גשמי ואינו מוגבל יכול לעסוק בהוצאתו של כל יהודי מהטומאה ומהגלות – בלי שאלה.

בשלב זה אנו מבינים כיצד יכול הקדוש ברוך הוא, למרות היותו 'כהן גדול', לבוא במגע עם ענייני טומאה – פשוט מכיוון שהדרגה העליונה הזו, מצד עצמה, נקייה מכל עניין של טומאה וזו אינה יכולה לדבוק בה (וכל השאלה היא אך ורק מצד דרגת ה'כהן', והתשובה על כך היא שבני ישראל נקראים "אחות בתולה" לקדוש ברוך הוא ולכהן רגיל מותר להיטמא לקרובי משפחתו).

מקור 5 | שמות רבה פרשה טו פסקה ה

אמר רבי שמעון גדולה חיבתן של ישראל שנגלה הקדוש ברוך הוא במקום עבודת כוכבים ובמקום טנופת ובמקום טומאה בשביל לגאלן משל לכהן שנפלה תרומתו לבית הקברות אומר מה אעשה לטמא את עצמי אי אפשר ולהניח תרומתי אי אפשר מוטב לי לטמא את עצמי פעם אחת וחוזר ומטהר ולא אאבד את תרומתי

ג. ארגו כלים למשתמש

מה אנחנו לומדים מכל זה?

קודם כל, למדנו חידוש עצום, כזה שצריך לשנות אותנו מהקצה אל הקצה, ולהוביל אותנו להבנה על התכלית לשמה ירדנו לעולם הזה. החידוש הוא שכל יהודי הוא כהן! התפקיד שלנו בעולם הוא לרתום את עצמנו וכל דבר אפשרי מסביבנו לעבודת ה' ולגילוי אלוקות בעולם!

כשאנו פועלים ומתנהגים כך אנו בעצם משמשים ככהנים בשירות הקדוש ברוך הוא בעולם!

דבר נוסף, כל העניין של הטומאה והגלות קיים אך ורק בכוחות החיצוניים והגלויים שנראים לנו, אבל באמת מצד הקדוש ברוך אין בכלל שום טומאה ובדרגתו העליונה ביותר הוא אינו מתחשב ואינו נותן מציאות לטומאה ולגלות... ו-ב-כ-ל-ז-א-ת הקדוש ברוך הוא מבטיח שהוא בעצמו ירד ויוציא כל יהודי ויהודי מהגלות. וכשהוא יעשה זאת אז מצד הדרגות הנמוכות יותר זה ייחשב כאילו הוא "נטמא" כביכול.

אבל הוא מבטיח לעשות זאת, כשהוא יוציא את בני ישראל מהגלות, מכיוון שהוא אינו רוצה להשאיר איזשהו עניין כלשהו ששייך לבני ישראל בגלות. לכן הוא יגאל גם את הכוחות החיצוניים והגלויים שלנו, ויחד עם כל העניינים הגשמיים שלנו בעולם הזה – נצא מהגלות וניכנס לגאולה האמיתית והשלימה.

גם אם הדבר כרוך בכך שהוא יצטרך לטמא את עצמו, כביכול.

מקור 6 | דבר מלכות פרשת אמור תנש"א

ויש לומר שלאחרי כל העניינים – של בירור וזיכוכ כו' – שבני ישראל עברו במשך הדורות, יכול עכשיו כל יהודי בודאי להגיע לדרגות הכי גבוהות, עד "תהי צדיק" בגלוי (הגילוי ד"ועמך כולם צדיקים"), כפי שיהיה בשלימות הגילוי בגאולה האמיתית והשלימה.

עד שעל ידי זה – העבודה דהפצת המעיינות חוצה – ישנו כח לגלות ולהמשיך אלקות בעולם, עד בחוצה שאין חוצה ממנה.

וכל זה נעשה הכנה וכלי – ל"ונגלה כבוד הוי' גו'" בגאולה האמיתית

דבר מלכות – שיחותיו של הרבי מלך המשיח, מהשנים תנש"א – תשנ"ב בהן מבוארים ענייני גאולה ומשיח. ישנה חשיבות לשיחות אלו, על פי הוראתו של הרבי ללמוד ולדקדק בשיחות האחרונות שנשמעו מהרבי הרי"צ, ואף אמר שבהם ישנם "התשובות על כל השאלות!"

והשלימה, "ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", ולגילוי פנימיות התורה, עד באופן ד"והיו עיניך רואות את מוריך".

חברים יקרים, העבודה שלנו כעת היא – לטהר ולברר כל פרט בעצמנו בעולם שסביבנו, גם את הדברים החיצוניים והשוליים ביותר. העולם כבר מוכן לגאולה ואין למה עוד לחכות, אבל עד לרגע שבו היא תתגלה יש לנו את הכח לברר ולטהר עוד ועוד, ולהשפיע גם על גילוי האלוקות שיהיה בגאולה – וכל זאת מכח היותנו כהנים וכהנים גדולים – כפי שיתגלה בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, בקרוב ממש!